

Portuguès

Nivell bàsic

Competència lingüística comunicativa

A. Competència pragmàtica

1. Funcions

1.1. Coneixements i informació

Afirmar, negar; identificar/se; anunciar (que es dona alguna cosa a algú, un fet quan es produeix, un fet imminent); comparar (coses, persones, fets, llocs, èpoques...); demanar i donar informació (sobre coses, llocs, persones, activitats, accions habituals, esdeveniments passats o futurs, el que ha dit algú, causes o conseqüències); descriure (característiques de coses, persones o llocs; estats de persones, objectes o llocs; canvis, percepcions, sentiments); demanar i dir a qui pertany quelcom; definir requisits; expressar coneixement o desconeixement, expressar el grau de seguretat d'un fet; demanar i expressar si es recorda una cosa o algú, evocar; demanar confirmació i confirmar, desmentir.

1.2. Opinions, creences; hipòtesis

Expressar i demanar opinió; expressar acord i desacord, assentir i dissentir; formular hipòtesis (sobre persones, coses, sobre fets presents i futurs); predir, valorar un fet (com a fàcil o difícil, possible o impossible, necessari o innecessari, probable o improbable, obligatori o no obligatori, prohibit o permès).

1.3. Propòsits d'acció: intencions, decisions, voluntat

Expressar el propòsit, la intenció o la voluntat de fer alguna cosa; oferir alguna cosa/ajuda, oferir-se a fer alguna cosa, respondre a un oferiment.

1.4. Actes directius i persuasius (que tenen com a finalitat que la persona destinatària faci o no faci alguna cosa)

Animar algú a fer una cosa, demanar consell, aconsellar, recomanar; alertar; concertar una cita; demanar i donar instruccions; demanar i donar permís, prohibir o denegar permís; demanar ajuda; demanar una descripció; demanar alguna cosa, demanar que algú faci alguna cosa com a favor; demanar sobre el propòsit, la intenció o la voluntat de fer una cosa; ordenar; proposar; queixar-se.

1.5. Sentiments, actituds, estat físic i anímic

Expressar diversió o avorriment; alegria o felicitat; il·lusió, tristesa, pena; afecte o simpatia, antipatia; aprovació, desaprovació, interès, desinterès; gust, disgust, fàstic; preferència; indiferència; dubte, ignorància, seguretat, inseguretat; esperança; sorpresa; ràbia; satisfacció, insatisfacció; estats físics, de salut o d'ànim (ansietat, dolor, alleujament...); sensacions físiques o psíquiques.

1.6. Relació social; actituds envers les altres persones

Saludar, respondre a una salutació; donar la benvinguda; presentar/-se, respondre a una presentació; acomiadar/-se; invitar, acceptar i refusar una invitació; adreçar-se a

algú, atraure l'atenció, respondre a una interpel·lació; demanar per algú, respondre quan es demana per algú; agrair, respondre a un agraïment; aprovar, desaprovar; demanar i acceptar disculpes o perdó; excusar-se, acceptar excuses; lamentar; expressar cortesia (en àpats, brindis, esternuts) i compliments; felicitar, respondre a una felicitació; interessar-se per algú/alguna cosa, respondre a mostres d'interès.

1.7. Establiment o manteniment de la comunicació

Demanar o donar informació sobre una paraula o expressió que no es coneix o que s'ha oblidat (la paraula, l'escriptura, la pronunciació, el significat, la traducció); demanar confirmació sobre la comprensió d'un enunciat; assenyalar comprensió o no comprensió d'un enunciat; demanar i donar confirmació sobre el significat d'un enunciat; demanar o donar aclariments sobre el significat o la intenció d'un enunciat, parafrasejar; demanar i donar confirmació sobre la correcció d'un enunciat; lletrejar o sol·licitar que es lletregi una paraula; repetir o sol·licitar repetició; demanar a algú que parli més a poc a poc; demanar a algú modulacions de la veu (que parli més alt o més baix).

2. Competència sociolingüística

Atès que la llengua és un fenomen sociocultural que incideix en la forma en què les persones es comuniquen i que comporta una manera de veure i d'entendre el món, cal posar l'accent en els aspectes de l'ús de la llengua, que es relacionen amb aquest fenomen i que conformen la competència lingüística. A continuació es llisten els aspectes que caldrà incorporar en el curs del procés d'ensenyament-aprenentatge d'aquest nivell:

2.1. Marcadors lingüístics de relacions socials que reflecteixen les diferències en l'estatus de les persones interlocutores, la proximitat de la relació i el registre del discurs, i es manifesten en:

- La selecció i l'ús de les salutacions de rebuda, presentació, comiat.
- L'ús de formes de tractament informal i formal.
- Les convencions en els torns de paraula.

2.2. Fórmules de cortesia que varien d'una cultura a una altra i la inadequada aplicació de les quals entrebanca o impossibilita el funcionament dels principis de cooperació i pot comportar malentesos interculturals.

2.3. Iniciació al reconeixement d'alguns aspectes paralingüístics i de llenguatge corporal, molt bàsics, com a suport per facilitar la comprensió de la llengua que s'aprèn.

B. Competència discursiva

El text com a unitat mínima de comunicació

1. Organització del discurs

1.1. Adequació al context

Relació del text amb la situació de comunicació

- Tipus de text i format.
- Elements d'íctics que fan referència al context. Context espacial, temporal i personal: demostratius, possessius, pronoms personals: presència del pronom personal amb valor de contrast; presència del pronom personal per assenyalar físicament la persona;

presència del pronom personal per desfer una ambigüitat. Usos d'*ir* i *vir* amb referència a qui parla i a qui escolta.

- Registre. Identificació de la persona receptora segons el registre: formes de tractament personal informal i formal. Expressions formulàries de tracte social en contactes directes informals i formals: presentacions, salutacions, comiats, disculpes, petició de favor. Expressions formulàries en intercanvis telefònics o epistolars informals o formals.
- Conducta interaccional. Expressió de cortesia. Preferència per l'ús del condicional en actes de compra, per aconsellar, asseveracions per expressar petició, interrogatives per expressar mandat; ús de la partícula *o que...*?

1.2. Coherència textual

El text com a unitat global de significat.

- Pertinència i estructuració del contingut.
- Idees principals i secundàries.
- Tema: contingut i enfocament; selecció de contingut rellevant. Selecció de les estructures morfosintàctiques i del lèxic adequats.

1.3. Cohesió textual

Organització interna del text. Inici, desenvolupament i conclusió de la unitat textual. Relacions sintàctiques i semàntiques (fenòmens gramaticals i lèxics) que connecten els enunciats d'un text entre si.

1.3.1. Inici del discurs.

- Mecanismes iniciadors (presa de contacte, etc.); vocatiu seguit de coma per iniciar notes, correus electrònics... . Inici de contacte telefònic. Interpel·lacions.
- Introducció del tema.
- Tematització.

1.3.2. Desenvolupament del discurs.

Manteniment del tema:

- Coreferència anafòrica/ catafòrica. En el discurs, substitució d'elements esmentats o per esmentar, per proformes: articles determinats; demostratius, pronoms tòpics i àtons de tercera persona, possessius de tercera persona; indefinits i quantificadors; i adverbis interrogatius propis del nivell. Concordança dels temps verbals i de marcadors temporals propis del nivell.
- El·lipsi del subjecte i del verb .
- Repetició (eco lèxic).
- Reformulació. Paràfrasi i aclariments.

Expansió del tema:

- Exemplificació.
- Al·lusions, referències, citacions i evocacions.
- Definicions.
- Enumeració, seqüenciació temporal.
- Reforç. Precisió / matisació.
- Contrast.
- Conseqüència.
- Introducció de subtemes.

Connectors textuais d'enllaç i organització del text:

- Addició.
- Contrast.
- Finalitat.
- Causa.

- Conseqüència.
 - Condició.
 - 1.3.3. Conclusió del discurs:
Indicació de tancament textual i tancament textual.
 - 1.3.4. Discurs oral: iniciació i manteniment (recursos específics).
 - El torn de paraula: presa, manteniment i cessió. Explicitació del pronom personal per marcar el canvi de torn.
 - Paper de la persona interlocutora:
Demostració de la comprensió.
Demostració d'incomprensió.
Petició d'aclariments.
Demostració d'implicació.
Ús d'interjeccions.
Petició de confirmació.
 - Recursos dilatoris: ús de mots falca.
 - Autocorrecció, rectificació, expressió de dubte.
 - L'entonació com a recurs de cohesió del text oral: patrons d'entonació en oracions interrogatives, confirmatòries, totals i parcials, exclamatives i enunciatives.
 - 1.3.5. La puntuació com a recurs de cohesió d'un text escrit: ús dels signes de puntuació.
 - El punt.
 - La coma.
 - Els dos punts: enumeració enunciada, en exemples.
 - Els punts suspensius: enunciats incomplets.
 - Signe d'interrogació i exclamació.
 - Els parèntesis.
 - Les cometes.
 - El guió.
 - El guionet.
 - La barra.
2. Textos i àmbits d'ús
- 2.1. Expressió i interacció oral
- 2.1.1. Descripcions de persones, llocs, imatges.
- 2.1.2. Narracions de fets concrets i d'experiències.
- 2.1.3. Instruccions bàsiques: receptes, pautes per fer una cosa i indicacions per anar a un lloc.
- 2.1.4. Converses de caràcter col·loquial amb amistats, familiars i companys i companyes; a la feina/escola i a l'entorn habitual (botigues, restaurants...), en situacions de la vida quotidiana.
- 2.1.5. Converses telefòniques (breus) de caràcter social i en situacions molt bàsiques de la vida quotidiana.
- 2.2. Expressió i interacció escrita.
- 2.2.1. Descripcions de persones, llocs, imatges.
- 2.2.2. Narracions de fets concrets i d'experiències.
- 2.2.3. Instruccions bàsiques: receptes, pautes per fer una cosa i indicacions per anar a un lloc.
- 2.2.4. Cartes informals. Notes i postals. Missatges de correu electrònic...
- 2.2.5. Anuncis breus. Respostes a anuncis breus.
- 2.2.6. Contribució a pòsters i material de l'aula o de l'escola, revista de l'escola o grup d'oci...
- 2.2.7. Participació en *xats*, *blogs*, *moodle*, etc. i altres mitjans que ens ofereixen Internet i les TIC.

2.2.8. Escriure per comunicar o compartir opinions i també pel plaer d'escriure (o jugar amb la llengua): cançons, poemes, breus textos literaris, etc.

2.3. Comprensió oral

2.3.1. Documents àudio i audiovisuals (textos molt breus i senzills de situacions habituals de la vida quotidiana preparats per a la classe).

2.4. Comprensió escrita

2.4.1. Notes, postals, cartes sobre temes habituals de la vida quotidiana.

2.4.2. Fullets d'informació general o específica (turístics, d'instruccions de funcionament, sobre una institució o lloc públic (museus, biblioteques, escoles...), amb informació mèdica, sempre que estiguin escrits amb un llenguatge senzill o vagin acompanyats d'imatges que il·lustrin el text.

2.4.3. Programació de televisió. Cartellera d'espectacles. Horaris de transports públics i altres.

2.4.4. Anuncis breus sobre temes relacionats amb situacions de la vida quotidiana.

2.4.5. Cançons i poemes, breus i senzills, i lectures graduades.

2.4.6. Textos curts de diaris o revistes, sempre que el tema sigui conegut i el text estigui adaptat o es tracti de localitzar una informació específica o extreure'n una idea molt general.

2.4.7. Enunciacions d'exercicis i d'exàmens o explicacions gramaticals.

2.4.8. Documents icònics (quadres, gràfics...).

2.4.9. Documents diversos (gràfics, d'àudio o vídeo) en suport electrònic: Internet.

2.5. Mediació oral i escrita

2.5.1. Fer d'intermediari/ària (en llengua meta, L1 o amb gestos...) a l'aula, entre el professorat i un o més companys i companyes; entre un text oral i escrit i els companys i companyes (per exemple: traducció o reformulació); i al carrer, entre persones interlocutores que no es poden entendre directament.

2.5.2. Fer d'intermediari/ària per a la comprensió d'avisos (orals i escrits), menús, cartells i fulletons informatius, breus i senzills.

C. Competència lingüística

1. Lèxic i aspectes semàntics

1.1. Lèxic més freqüent referit a camps semàntics bàsics i el relacionat amb els documents que apareguin i amb els interessos de l'alumnat referits al nivell

1.2. Diferències bàsiques entre el Brasil i Portugal.

1.3. Famílies lèxiques (sinònims, antònims i mots polisèmics).

1.4. Paraules compostes i derivades (diminutius i augmentatius).

1.5. Abreviacions (ordinals i escriptura d'adreces...), símbols i sigles.

1.6. Mots transparents o pròxims. Falsos amics.

1.7. Frases fetes.

2. Morfosintaxi

Elements constituents de l'oració

2.1. El substantiu

2.1.1. Tipus de substantius (comptable/ in comptable, individuals/ col·lectius, comuns/ propis).

2.1.2. Morfologia del substantiu.

• Gènere. Flexió regular i flexió irregular. Flexió dels substantius acabats en *-ão*. Flexió d'alguns topònims *-o Brasil, a Catalunha*. Flexió invariable. Gènere femení dels

substantiu acabats en *-agem*. Gènere masculí d'alguns substantius acabats en *-a* (*telefonema, trema*) i de les lletres de l'alfabet.

- Nombre. Flexió regular. Flexió dels substantius acabats en *-ão*. Flexió dels substantius acabats en "l" i "ll". Flexió invariable: alguns substantius acabats en *-s* (*lápiz, ônibus, ourives...*). Noms que se solen dir en plural: (*os óculos, as férias...*).
- Grau relatiu: diminutiu i augmentatiu. Diminutiu de noms propis (*José/Zé/Zeca/Zezinho*).

2.2. Els determinants

2.2.1. Articles. Article definit. Contraccions de l'article amb les preposicions *de, em* i *por*: *do, no, pelo, da, na, pela...* Combinació amb la preposició *a*: *ao, aos*. Crasi: *à, às*. Article indefinit. Presència i absència de l'article definit, indefinit.

2.2.2. Demonstratius (*este/a/es/as, esse/a/es/as, aquele/a/as, isto/isso/aquilo*). Contrast *este/isto*. Contraccions amb les preposicions *de* i *em*: *desse, naquilo*.

2.2.3. Possessius. Presència i posició de l'article respecte del possessiu. *Dele/dela/deles/delas* amb valor de possessiu de 3a persona.

2.2.4. Quantificadors.

- Numerals. Cardinals. Ordinals.
- Altres quantificadors. Partitius (*meio/meia, a metade de...*). Col·lectius (*um par de, uma dúzia de, um grupo de...*). Quantitatius (*todo/a/os/as, tudo/nada, muito/a/ os /as, bastante, algum/a/ns/as, um pouco...*). Comparatius (*mais (do), tanto/a/os/as, tão/quanto*). Distributius (*cada*). Multiplicatius (*o dobro de, o triplo de...*).

2.3. Els pronoms

2.3.1. Els pronoms personals. Formes de tractament: *você/ o senhor/ a senhora/ a gente* amb valor de pronom personal.

Els pronoms reflexius i recíprocs.

Formes tòniques i àtones. Pronoms *o/ a/ os/ as* en funció de CD davant del verb: *próclise*. Pronoms en funció de CD darrera del verb: *ênclise*, posició i transformacions: *lo, la, los, las, no, na, nos, nas*. Pronoms de CI: *lhe, lhes*.

2.3.2. Els relatius (*que /quem/onde*).

2.3.3. Els interrogatius (*que/quem/qual/ quantos*).

2.3.4. Els exclamatiu (*quanto/a/os/as*).

2.3.5. Els possessius (*o meu/teu/seu, a minha/tua/sua*).

2.3.6. Els demostratius (*esse/a/es/as, aquele/a/es/as, isto, isso, aquilo*).

2.3.7. Els indefinits (*alguém/ninguém/ algum/a/ ns/ as/ nenhum/a/ns/as*).

2.3.8. Els interrogatius i exclamatiu (*quanto/a/os/as*).

2.4. L'adjectiu

2.4.1. Tipus d'adjectius.

2.4.2. Morfologia de l'adjectiu.

- Gènere. Flexió regular. Flexió invariable: amb terminació vocal + *ável*; terminats en *-eu*: *européu/européia*; amb terminació *-ão*: *ã/ona*. Adjectius uniformes: *contente/uniforme/ humilde*.

- Nombre. Flexió regular.

- Grau. Comparatiu: *maior/ menor/ melhor, pior*. Superlatiu: adjectiu + *íssimo/a/os/as*.

2.4.3. Posició de l'adjectiu respecte del nom.

2.4.4. Concordança de l'adjectiu amb el nom en gènere i nombre.

2.5. El verb

2.5.1. Tipus de verbs.

- Verbs auxiliars (*ser, estar, ter, haver*).
- Verbs predicatius intransitius. Verbs predicatius transitius.
- Verbs de règim preposicional (*gostar de, começar a, estar com, ficar com/ em...*).
- Verbs reflexius i pronominals (*levantar-se, pentear-se, esquecer-se, chamar-se...*).

- Verbs de moviment: (contrast *ir/vir*).
- Verbs conjugats només en 3a persona del singular (*haver, fazer, chover...*).
- Usos dels verbs *ser/ haver/ ficar/ ter* per localitzar i expressar existència. Posició dels complements dins l'oració.

2.5.2. Formes personals i no personals.

- Infinitiu simple en les tres conjugacions (*-ar/ -er/ -ir*). Funcions sintàctiques dins de l'oració.
- El "infinitivo pessoal flexionado": (*acho melhor, é melhor, até*).
- Gerundi simple en les tres conjugacions. Funcions sintàctiques dins de l'oració.
- Participis regulars i irregulars en les tres conjugacions.

2.5.3. Temps i aspecte.

Temps verbal d'indicatiu.

- Expressió del present: present d'indicatiu: formes regulars de la 1a, 2a i 3a conjugació. Formes irregulars (*ir, vir, ser, estar, ter, fazer, dizer, poder, ler, pôr...*), qüestions ortogràfiques (*conhecer, ficar*), formes amb alternança vocàlica (*dormir*, alteració *o/u; preferir, sentir*, alteració *e/i*). Present amb *estar a* + infinitiu i *estar* + gerundi.

- Expressió del passat: pretèrit perfet simple d'indicatiu i pretèrit imperfecte: formes regulars i formes irregulars. La combinació dels temps del passat (pretèrit perfet simple, imperfecte i plusquamperfet).

- Expressió del futur: futur d'indicatiu: formes regulars i irregulars (*trazer, fazer, dizer*). Present d'indicatiu amb valor de futur (*já vou*). Contrast futur immediat/futur simple.

- Condicional: formes regulars.

Pretèrit imperfecte de cortesia (*gostava, queria*).

Temps verbal de subjuntiu.

- Present: formes regulars. Alguns verbs irregulars (*seja, esteja, tenha, saiba, veja, vá...*).

- Futur: formes regulars. Alguns verbs irregulars (*for, quiser, trazer, tiver, vier, vir...*).

Imperatiu.

- Formació de l'imperatiu regular i alguns verbs irregulars (*vá, venha, faça, ponha, traga*).

Aspecte.

- Puntual: formes verbals en present d'indicatiu i pretèrit perfet simple (*O avião chega às 18 horas; Ele estudou em Lisboa*).

- Duratiu: formes verbals en present d'indicatiu, *estar a* + infinitiu (*Estou a trabalhar nesta escola*), *estar* + gerundi (*Estou trabalhando nesta escola*); *ir* + infinitiu (*Vamos andando*); imperfecte d'indicatiu (*Antigamente ela morava no Brasil*).

2.5.4. Modalitat.

- Obligació: *ter que/ ter de* + infinitiu i *dever* + infinitiu.

- Intenció: *querer* + infinitiu i *ter vontade de* + infinitiu.

- Desig: *gostava / gostaria de...*

- Probabilitat: *é possível que/ talvez...* + present de subjuntiu, *acho que* + present d'indicatiu.

- Asseveració: present d'indicatiu, pretèrit perfet simple.

- Instrucció: imperatiu d'alguns verbs regulars i irregulars (*faça, traga, ponha...*).

- Permís: *poder* + infinitiu (present/ imperfecte d'indicatiu).

- Possibilitat: *poder* + infinitiu + *que* + present de subjuntiu (*Pode ser que amanhã eu vá*).

- Dubte: *será* + *que* (*Será que o João veio?*).

2.6. Les preposicions

2.6.1. Formes

Simple i compostes. Contraccions amb l'article.

Locucions preposicionals.

2.6.2. Funcions

- Preposicions d'espai (*em, entre...*), temps (*a, de, em...*), moviment (*a, para, por, de...*), manera (*com*), finalitat (*até, para*).
- Locucions preposicionals d'espai (*perto de, longe de, em frente de, atrás de, ao pé de...*), de temps (*depois de, antes de...*) i de substitució (*em vez de*).

2.7. Els adverbis

2.7.1. Tipus d'adverbis i locucions adverbials:

- De temps (*agora, ainda, amanhã...*).
- De freqüència i duració (*sempre, nunca, às vezes...*).
- De seqüència (*primeiro, depois, a seguir...*).
- De manera (*assim, bem, mal, melhor, pior...*).
- De lloc (*acima, abaixo, aí, ali, longe, perto, cá, lá...*).
- D'interrogació (*por que, onde, como, quando...*).
- De negació (*não*).
- D'afirmació (*sim, certamente, realmente...*).
- De dubte (*possivelmente, talvez...*).

2.8. L'oració simple

2.8.1. Estructura de l'oració.

- Concordances de persona i nombre entre subjecte i verb; entre subjecte i atribut/predicativu, de gènere i nombre i de temps verbals i marcadors temporals.
- Tipus d'oració simple. Oració declarativa afirmativa. Oració interrogativa simple. Element exclamatiu (*o que / o que é que, quem* en posició inicial). Oració imperativa.

2.9. L'oració composta

2.9.1. La coordinació

- Oracions conjuntives: *e, nem*.
- Oracions disjuntives: *ou, ora, quer*.
- Oracions adversatives: *mas, porém, no entanto*.

2.9.2. La subordinació

- Oracions subordinades substantives: conjunció *que* + oració subordinada (*Disse que não vinha hoje*).
- Oracions subordinades adjectives o de relatiu: *que* amb antecedent explícit (*A Joana é aquela menina que eu conheci nas férias*) o amb determinant (*Ele é aquele que está de costas*).
- Oracions subordinades adverbials.

Temporals: *quando* (*Quando estudava, vivia em Coimbra*), *enquanto* (*Enquanto ela lia o jornal, ele fazia o jantar*).

Causals: *porque*. Concessives: *ainda que* + subjuntiu.

Comparatives: (SN) + V copulatiu + *mais* + Adj (+ *do*) *que* + (SN); (SN) + V copulatiu + *melhor/pior* + (*do*) *que* + (SN); (SN) + *não* + V copulatiu + *tão* + Adj (+ *como/ quanto* + (SN)); (SN) + *não* + V + *tanto* (*como* *lquanto* + SN); (SN) *não* + V + *tanto/a/s/as* + substantiu (+ *como* *lquanto* (SN)).

Conclusives: *portanto*.

3. Ortografia i aspectes gràfics

3.1. L'alfabet

3.2. Diferents formes dels caràcters (ús de majúscules i minúscules, diferències entre el Brasil i Portugal).

3.3. Representació gràfica de fonemes i sons.

3.3.1. El sistema vocàlic: ortografia.

3.3.2. El sistema consonàntic: alternances gràfiques (*c/qu, qu/qü, ç/c, j/g, g/gu, gu/gü*) en verbs, noms i adjectius. Altres alternances (*b/v, h...*). El dígrafs: *nh, lh, qu, gu, ss, rr, ch*.

3.4. Signes ortogràfics

3.4.1. Ús del guió entre el verb i els pronoms i en la combinació de pronoms.

3.4.2. Accent gràfic:

- Accent greu, agut, circumflex i *crase*.
- Accents diacrítics en paraules d'ús habitual.

3.4.3. Dièresi:

- Dièresi per a les síl·labes *qüe, güe* (diferències entre el Brasil i Portugal: *cinqüenta/cinquenta*).

3.5. Signes de puntuació. Ús del punt, la coma, els punts d'interrogació i exclamació.

3.6. Abreviatures més comunes.

3.7. Sigles.

4. Fonètica i fonologia

4.1. Sons i fonemes vocàlics..

4.1.1. Sons orals.

4.1.2. Sons nasals.

4.2. Sons i fonemes consonàntics.

4.2.1. Pronunciació dels sons corresponents als fonemes consonàntics. Consonants mudes (diferències Brasil/ Portugal).

4.2.2. Distinció entre fonemes consonàntics sords i sonors i les seves grafies

4.2.3. Distinció entre fonemes bilabials i labiodentals.

4.3. Accent, ritme i entonació. Patrons tonals d'elements lèxics aïllats: distinció de la síl·laba tònica

4.4. Accent, ritme i entonació. Patrons tonals de l'oració.

4.4.1. Entonació de la frase declarativa: afirmativa i negativa.

4.4.2. Entonació de les frases interrogatives.

4.4.3. Entonació de la frase exclamativa.

4.4.4. Entonació de la frase imperativa.